

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati pett vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5  
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.  
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

## Papeževo prokletstvo nad Hitlerjem

5 posebno encikliko namerava baje papež prokleti nemško narodno socialistično stranko — Odmev v Berlinu

Berlin, 11. avgusta. r. Po vesteh iz Rima, ki jih potrjujejo tudi pariške informacije, namerava papež Pij XI. v kratkem na svečan način proglasiti prokletstvo nad vso nemško narodno socialistično stranko. Prokletstvo bo objavljeno v posebni encikliki, naslovljeni na nemške skofe. V encikliki bo papež naglasil poganjski značaj narodno socialističnega pokreta, zlasti pa bo zavzel ostro stališče proti narodno socialistični teoriji o nadmoči arijske rase. Prokletstvo je ena najhujših kazni, ki se jih je posluževala katoliška cerkev v srednjem veku, zlasti v dobi inkvizicije. V zadnjih sto letih se Vatikan ni več zatekal k tem srednjeveškim sredstvom, marveč je skušal po diplomatski poti in potom koncesij izravnati nastale spore.

V berlinskih krogih vesti o akciji papeža živahno komentirajo. V tem vidijo dokaz, da Vatikan nikakor ne želi sporazuma s sedanjim nemškim režimom. Pri tem opozarjajo na to, da narodni socializem, ki je le po nemški prirojena kopija italijanskega fašizma,



Papež Pij XI.

v stvari ne zahteva nič drugega, kakor to, kar je zahteval in dobil italijanski fašizem: katoliška cerkev naj se odreče svojim posebnim interesom in dljem v posvetnih zadevah in naj sodeluje z državo na enak način, kakor sodeluje v Italiji. V Italiji ni bilo nobenega primerja, da bi se bil Vatikan upiral željam režima in je odstranil celo najvišje cerkvene dostojanstvenike, ki niso bili po volji režima. Pri tem opozarjajo zlasti na primer goriškega nadškofa dr. Sedeja in na imenovanje njegovega naslednika. Kar je dal Vatikan fašizmu, to lahko tem prej da narodnemu socializmu, kajti katoliška cerkev je v Italiji državna cerkev, dočim je v Nemčiji v veliki manjšini. Če bo papež izvršil svojo grožnjo, bo narodno socialistični režim segel po represalijah, kar pa more bolj škoditi interesom katoliške cerkve v Nemčiji, kakor pa interesom režima, ki je baš sedaj, ko je Hitler postal ob enem tudi državni predsednik, na vrhuncu svoje moči.

## Elektrifikacija Jugoslavije v 15 letih

Načrt zakona o sistematični elektrifikaciji vse države — Maksimiranje cen električnega toka

Beograd, 11. avgusta. r. Pri ministrstvu za gradnje je bil svoječasno postavljen poseben odbor, ki je imel nalogo izdelati načrt zakona o elektrifikaciji kraljevine Jugoslavije. V odboru so naši najboljši strokovnjaki. Te dni je odbor končal svoje delo ter predložil načrt zakona pristojnim in zainteresiranim čimteljem. Načrt zakona obsega 70 členov in je razdeljen na devet poglavij. Načrt predvideva elektrifikacijo vse države v roku 15 let. Delo bi se izvršilo postopoma po točno določenem načrtu, ki predvideva tri petletke. V prvi petletki naj bi se elektrificirala vsa večja mesta in kraji, kjer so večja industrijska podjetja. V drugi petletki je določena elektrifikacija vseh manjših mest, v tretji petletki pa vsi ostali kraji, ki žele, da pridejo v ta načrt in ki izpolnijo določene pogoje. V prvi vrsti mora biti podana rentabilnost elektrifikacije. Podjetje more v takem primeru zahtevati znižanje prispevkov ali obvezo za minimalno porabo toka sorazmerno z izdatki za elektrifikacijo. Pod ta zakon spadajo vsa podjetja, ki se bavijo s proizvodnjo električne energije razen državnih elek-

trarn. Izjemo lahko tvorijo tudi podjetja, ki proizvajajo tok visoke napetosti samo za lastno porabo. Izvzamemo se lahko tudi podjetja, ki proizvajajo električno energijo in jo oddajajo v krajih, kjer se ni izvedena elektrifikacija, vendar pa oddaja ne sme presegati 20 kilovatov. Za pogon pri proizvodnji električne energije smejo podjetja uporabljati samo domače sirovine. Dovoljenja za osnovanje novih elektrarn se bo izdajala v bodoče prvenstveno občinam ali občinam in zasebnim podjetjem, če se dogovore za skupno delovanje in le tam, kjer in takih interesov, se bodo izdajala dovoljenja zasebnikom. Ostala podjetja bodo dobila dovoljenje in sicer: podjetja z nad 7500 kilovatov za 60 let, podjetja s 350 do 7500 kw za največ 50 let, podjetja za 35 do 350 kw največ za 40 let, manjša podjetja pa največ za 30 let. Zakon določa tudi višino cene za električni tok pravice in dolžnosti električnih podjetij, kontrolo in revizijo koncesij in taji ter osnovanje posebnega posvetovalnega odbora pri gradbenem ministrstvu.

## Konec nemške kampanje proti Avstriji

Nemška vlada je razpustila avstrijsko legijo in internirala glavna hujškača proti Avstriji, Frauenfelda in Habichta

Dunaj, 11. avgusta. r. Iz Pariza, Londona in Berlina so prispele že večeraj soglasujoče vesti, da je bila istosčas-

šen glavni štab in neznano kam odpravljena vsa propagandna literatura, ki se je je posluževal Habicht. Na oficijelnih mestih v Monakovem odločno zanikajo, da bi bil ta ukrep v zvezi z imenovanjem Papena na Dunaju, marveč naglašajo, da je vzrok zanj samo ta, da je avstrijska legija zlorabljala gosto-



Teo Habicht

no z razpustom takz. avstrijskega deželnega vodstva narodno-socialistične stranke v Nemčiji razpuščena tudi avstrijska legija. Oficijelno ta vest še ni potrjena. Po zasebnih vesteh pa se potrjuje, da je tabor avstrijske legije že izprazen in je bilo vodstvo razdeljeno v razna narodno-socialistična delavska taborišča. V teku večerajšnjega dneva je bil odpu-



Frauenfeld

ščenost Nemčije. Frauenfelda in Habichta so baje internirali na vzhodnem Prusku.

## Kemal paša poseti Bukarešto

Bukarešta, 11. avgusta. r. V teku prihodnjega meseca bo poseetil predsednik turške republike Mustafa Kemal paša rumunskega kralja Karola. Točni datum poseta še ni določen, vsekakor pa bo Kemal paša posestil rumunskega kralja pred njegovim potovanjem v Pariz, ki je določen za konec septembra.

## Prepovedan govor Strossmayerja

Zagreb, 11. avgusta. r. Državno toilstvo v Zagrebu je prepovedalo razširjanje brošure, v kateri je natisnjen Strossmayerjev govor na cerkvenem shodu v Rimu o nezmožnosti papeža.

## Ruski letalci v Parizu

Pariz, 11. avgusta. AA. Odpravnik poslov ruskega poslaštva Rosenberg je priredil banket na čast ruskim letalcem, ki so obiskali Francijo. Banketa so se udeležili letalski ministri Denain, minister Herriot, francoski poslanik v Moskvi, višji uradniški francoskega zunanjega ministrstva, več generalov in člani ruskega odposlaništva.

## Železniška nesreča v Franciji

Pariz, 11. avgusta. n. Na železniški postaji Brio v departmanu Haute Loire je v pretekli noči tovorni vlak zavozil v potniški vlak, ki je stal na postaji. Strojevodja tovrstnega vlaka je bil ubit. Štirje železničarji in en potnik so bili hujše ranjeni.

## Ali lochneška pošast zares živi?

Angleški učenjaki trde, da živi v lochneškem jezeru zares neka doslej neznana pošast, ki so jo celo fotografirali

London, 11. avgusta. r. O pošasti, ki se je začela pojavljati v lochneškem jezeru, so se širile od lani dalje najbolj fantastične vesti. Nekateri so trdili, da so videli pošast na lastne oči, drugi zopet so jo zamaževali kakal dneve in dneve. Ni se prikažala. Med učenjaki in pomorski strokovnjaki se je vnela cela vojna. Eni so trdili, da je docela mogoče, da se je kaka predpopolna pošast obranila na jnu morja in se raj priplavala na površino, drugi pa so smatrali take trditve za plod fantazije. Nato so se odločili za znanstveno preiskavo. Posebna ekspedicija londonskih učenjakov je 4 tedne sistematično opazovala lochneško jezero in po obali postavila vse mogoče opazovalne instrumente. V tej dobi se jim je posrečilo, da so napravili o tej zagonetni pošasti 21 fotografskih posnetkov. Pet fotografij je docela uspešno. Po teh fotografijah se vidi, da se zares pojavlja v lochneškem jezeru neka pošast z dolgim vratom, sorazmerno malo glavo in zobčastim grebenom na hrbtu. Pošast pa skoraj stalno plava pod vodno gladino in se včasih le za par sekund pokaze nad površino vode. V vodi se giblje z veliko okretnostjo in brzino. Učenjaki sedaj na podlagi teh ugotovitev nadaljujejo opazovanja in proučevanje in obetajo se torej še senzacionalna razkritja.

London, 11. avgusta. Predsednik »Orlov zvezde« in britanski dominijonski zavarovalni družbi, sir Edward Mountain je sprejel novo znanstveno ekspedicijo, da

prouči takozvano lochneško pošast. Za osnovo nadaljnjih raziskovanj te ekspedicije bo služilo gradivo, ki ga je zbralo 20 raziskovalcev, ki so poslednje štiri tedne opazovali jezero in večkrat fotografirali domnevno pomorsko pošast.



Pošast v Lochnesu

Fotografski posnetek dr. Wilsona

## Zaloge eksploziv in orožja

Dunaj, 11. avgusta. d. Avstrijske policijske oblasti odkrivajo pri hišnih preiskavanjih vedno nove zaloge razstreliv in raznega orožja. Tako so našli v teku večerajšnjega dneva več peklenjskih strojev in večje količine orožja v raznih krajih na Štajerskem in na Tirolskem. Osebe, pri katerih so našli orožje, se sicer izgovarjajo, da niso imele nobenih zvez z narodno-socialističnimi prevratniki in da so hranile orožje le v dobrem namenu, vendar pa so vse aretirali in se bodo morali zagovarjati pred nazlim sodiščem.

## Obrtniška razstava na Viču

Kakor smo že poročali, otvoril jutri ob 10. dop. podružnica DJO na Viču svojo obrtniško razstavo, ki bo odprta vsak dan od 8. do 19. v narodni soli na Viču. Odveč bi bilo povdarjati pomen obrtniških razstav v današnji dobi, ko je konkurenca tovarniških izdelkov na višku. Zato moremo vsakemu obrtniku le čestitati, da se niso strahili truda in stroškov ter prireditelj razstavo, ki bo gotovo vzbudila splošno zanimanje. Viški obrtniki so znani po svoji solidnosti, zato upravičeno pričakujemo, da bo razstava mnogo pripomogla k temu, da bo odselejško občinstvo naročalo svoje potrebščine edino pri domačih viških obrtnikih. Saj imamo na Viču zastopane prav vse stroke obrtniškega stanu. Geslo »Svoji k svojim« in »Kupuj domače blago« mora obveljati tudi pri nas. Res je, da so morda nekateri izdelki dražji od tovarniških, pomisliti pa moramo, da je domače blago prvovrstno, poleg tega pa mora obrtnik plačevati še ogromne davjate, ki jih jedva zmore. Kljub temu pa je naša dolžnost, da podpiramo naše domače obrtnike in jim s tem izkazujemo priznanje za njihovo delo in trud.

V tem znamenju se predvsem odprva obrtniška razstava na Viču. Opozorjamo na jutrišnjo otvoritev razstave, kateri želimo kar največ uspehov. K slavnostni otvoritvi vabimo vse viško občinstvo, zlasti pa predstavnike naših kulturnih in gospodarskih korporacij.

## Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 11. avgusta. Pariz 20.2025, London 15.75, Newyork 302.75, Bruselj 71.96, Milan 26.27, Madrid 41.87, Amsterdam 207.50, Berlin 119.66, Dnaja 72.73 — 56.70, Praga 12.23, Varšava 57.20, Bukarešta 3.06.

## Hitlerjeva amnestija

V zvezi s prevzemom predsedniške oblasti je Hitler izdal splošno amnestijo — Značilen komentar oficijelnega glasila

Berlin, 11. avgusta. r. Državni uradni list objavlja danes zakon o splošni amnestiji v zvezi s prevzemom predsedniške oblasti po Hitlerju. Pod splošno amnestijo spadajo vse kazni do 6 mesecev zapora in do 1000 mark globe, ako obsojenec ni bil že prej kakorkoli kaznovan. Kazni do 3 mesecev in do 500 mark globe se odpustajo brezpogojno, ako je kaznivno dejanje izvršeno pred 2. avgustom 1934. Izmed političnih prestopkov spadajo pod amnestijo samo kazni zaradi razžaljenja »Führerja« ali državnega kancelarja v besedi in pismu, ako te žalitve niso izvirale iz nacionalistične mrznje ali iz sovražstva do Nemčije. Odpustajo se dalje vse kazni zaradi telesnih poškodb v političnih prepirih in pretepih. Izvzete pa so od amnestije kazni zaradi veleizdaje ali izdaje vojaških tajnosti ter prestopki zoper zakon o eksplozivih, ako je bil pri tem kdo ranjen ali ubit. Vse osebe, ki so v pritvoru, se morajo kajti zaslišati, njihovi slučajji nemudoma proučiti in če spadajo pod amnestijo, aretiranci takoj izpustiti, ako se more pričakovati, da se v bodoče ne bodo ponašali sovražno proti narodno socialističnemu režimu. Po želji Hitlerja se mora posebno milostno postopati z vsemi aretiranci v zvezi s dogodki 30. junija.

Berlin, 11. avgusta. r. »Völkischer Beobachter« komentira amnestijo nemške vlade. List pravi, da so se po 1918 letu vrstile v Nemčiji mnoge amnestije. Vse pa so bile kupčija med političnimi strankami. Sedanja amnestija pa je dejanje milosti. Nacionalno socialistična država je tudi tu temeljito izpremenila pojme. Nova država ne živi od kupčije, marveč od gradbene volje in od vere. Kjer pa je vera, tam je lahko tudi milost. Vsa Nemčija veruje Hitlerju in v njegovo notranje poslanstvo. Le na ta način je mogoče razumeti globoko vsebino sedanje pomilostitve.

Tudi drugi listi naglašajo, da je vlada dokazala svojo velikodušnost. Pomilostitev bo omogočila tisočim, da se vrnejo v občestvo svojih rojakov.

## Karambol italijanske vojne ladje

Rim, 11. avgusta. AA. Izvidnica »Uzo di Mare« je na potu iz rimskega Lida v Neapelj trčila v prelivu med otokom Procida in rtičem Mizenzo v parkir »Palada«. Izvidnica se je pri tem poškodovala, vendar je še mogla doseči Neapelj. Trije člani njene posadke so bili ubiti, 17 pa ranjenih. Parkir »Palada« ni poškodovan. Preiskava je v teku.







# 18 milijonov radioaparatorov v Ameriki

V Ameriki posluša radio 72 milijonov ljudi — Ogromni izdatki za radio reklamo

Pri nas v Evropi ve približno vsak prijatelj radia, kolikiga pomena je v deželi strica Toma radia in kako je tam razširjen, vendar bo pa večino čitateljev presenetilo, če jim povemo, koliko ljudi posluša v Ameriki radio. Ameriški listi so zbrali v tem pogledu točne podatke. V Zedinjenih državah bi težko našli družino, ki je brez radioaparata, če ga pa že nima, hodi poslušati radio k sosedom. V Ameriki izdelujejo radio aparate različnejših vrst, za bogate in za siromašnejše ljudi, tako da se nikomur ni treba odreči temu užitku. V tem pogledu se Amerika bistveno razlikuje od Evrope, kjer so radioaparati, če so le nekoliko boljši, še vedno tako dragi, da si jih siromašnejši sloji ne morejo privoščiti. Pa tudi najslabši radioaparati je pri nas še vedno luksuz.

Ameriška radioindustrija je ugotovila, da je v Ameriki v rabi najmanj 18 milijonov radioaparatorov. In če računamo, da ima vsak samo štiri poslušalce, kar ni pretirano, dobimo presenetljivo število 72 milijonov radioposlušalcev. V Ameriki igra radio večinoma od rane- ga jutri do pozne noči, od 7. zjutraj do 1. ponoči, kajti Američan ne izključuje radia niti tedaj, kadar ga ne posluša, ker ima doma vedno rad hrust in truš v nasprotju z nervoznim Evropecem, ki ga spravi vsak ropot iz ravnotežja. V Ameriki pravijo, da radio zapolni in ublaži neznožno tišino. V samem New Yorku oddaja istočasno 6 postaj. Radioprogrami so zelo pestri, te vrste hrana je namenjena vsem železodcem od zamorskega do okusa najrafiniranejšega esteta. Zadnje čase pa imajo v Ameriki tudi »radiotaxe«, kjer zadostuje pritisniti na gumb, pa spremlja godba enolično brnenje motorja.

Večino programa plačajo v Ameriki velike trgovske hiše, ki si delajo tako reklamo za svoje izdelke. Učinkovitost te vrste reklame še ni bila točno ugotovljena, vendar pa žrtvujejo ameriški trgovci in industriji za to gospodarsko službo radia težke milijone. V najugodnejšem

času, namreč od 6. do 10. zvečer se plača za eno uro oddajanja do 10.000 dolarjev. O tako dragi reklami se našim trgovcem in industrijcem niti ne sanja. K temu je treba pa še pristeti honorarje sodelujočim umetnikom, ki tudi še daleč niso tako skromni, kakor v Evropi. Ne- ka slavna pevka iz Metropolitan opere je dobila nedavno od velike tovarne za cigarete za pol ure petja v radiu 5000 dolarjev. Pri nas pevke ne zaslužijo toliko vse leto.

Pri teh velikih stroških za radioreklamo je razumljivo, da se trgovci in industriji zelo zanimajo, kakšen učinek ima njihova reklama v radiu. Stvarna presoja te reklame je zaenkrat omejena še na pobožne želje. Toda tudi v tem pogledu bo morda kmalu jasen položaj, saj so Američani mojstri v statistiki in bodo zato kmalu zbrali vse potrebne podatke o učinkih reklame v radiu. Zdi se, da je docent newyorške tehnike dr. Neville Hopkins Monroe izumil nekaj, kar bo to vprašanje zanesljivo rešilo. Njegov izum je povsem enostaven. Na vsak radioaparati se pritrdijo trije gumbi, eden pove, da je aparat vključen, drugi da se poslušalec strinja, tretji pa, da ni sporazumen. Na poziv napovedovalca sporo- če poslušalci svojo sodbu ali pa ne, s tem, da pritisnejo na gumb. Tako nastane na električnem merilnem aparatu ojačanje toka, ki ga aparat zabeleži na ploščici in tako se približno določi šte- vilo poslušalcev ter njihovo soglasje odnosno odklonitev.

Ovira je samo v tem, da bi moralo dobiti vseh 18 milijonov ameriških radioaparatorov to napravo, ki sicer ni draga, saj stane samo okrog 15 Din, toda pri tako velikem številu radioaparatorov je to že lep znesek. Predno si bo vseh 18 milijonov lastnikov radioaparatorov nabavilo patent Hopkinsa Monroea, bo pre- teklo še mnogo vode. Ko bo pa tudi to doseženo, se bo lahko trgovec ali indu- strijec, ki dela reklamo potom radia, takoj prepričal, ali je bil denar za re- klamo dobro naložen ali ne.

ko se je naenkrat izkazalo, da oklicev niso nabili na cerkevna vrata. Tedaj je duhovnik izjavil, da mora zakon razve- ljaviti.

Prav kar sva bila že mož in žena, se- daj sva pa zopet zaročena in naj snova čakava? — se je jezila nevesta. Kaj bo s pečenimi gosji in drugimi dobrotami, ki smo jih pripravili za svatbo, — je godr- njala tašča. Duhovnik, ki sta se mu mla- da smilila, je izposloval pri pristojnih cerkvenih oblastih dovoljenje, da ju je še istega dne ponovno poročil. Tako sta bila v enem dnevu dvakrat poročena, en- krat dopoldne, drugi pa proti večeru. To priliki je izbral tast, češ, da dote ne bo izplačal, ker ni izključeno, da bo cerk- vena oblast drugi zakon razveljavila. Saj ne vem, kako je z vama, zdaj sta poro- čena, zdaj zopet ne, najbolje bo, če osta- ne denar pri meni.

## Evropske obleke že pred 2600 leti

Znani nemški iranist in arheolog Herz- feld je naletel pri mnogih izkopninah v Persepoli na več mogočih poslopjih sta- roperzijskih kraljev Darija, Kserksa in Artakserksa, našel je pa tudi nad 20.000 glinastih, srebrnih in zlatih tablic z naj- razliknejšimi napismi. Najzanimivejša pri tem epohalnem odkritju je razkošno opremljena dvorana, kjer so kralje kro- nali, in orientalsko opremljen harem v mogočni palači perzijskega kralja Darija, ki je vladal v 6. stoletju pred Kristusom. Na hodnikih te palače so reliefi posla- nikov raznih sarapov. Zastopniki teh vazalnih držav prinašajo tu Dariju da- rila.

Prvi relief predstavlja zastopnika ar- menskega naroda v obleki, kakršno nosi- mo zdaj v Evropi. Klobuk ima trak in je podoben sedanjemu evropskemu klobuku. Obraz je normalen in brada lepo počesa- na, lasje ondulirani. Mož ima na sebi le- po narejene hlače in suknjč, segajoč do- brih pet prstov nad kolena. Tudi njegovi čevlji so podobni našim čevljem. Armen- ski poslanik prinaša kralju v dar sred- nje velikega armenskega jahalnega konja in krasno poslikano posodo, Kapadoški poslanik je oblečen enako, kot Armenec. Kralju prinaša tudi armenskega konja in lepo narejeno obleko. Če primerjamo armensko nošo z nošo drugih narodov na persopoljskih skulpturah, vidimo, da so Armenci že pred 2600 leti nosili obleke, močno podobne našim.

## Obleka Marije Antoinette



Obleka, ki jo je nosila nesrečna kraljica v Bastilli pri zadnjem sprejemu tik pred usmrtitvijo 1. 1793, je razstavljena v Chi- cagu.

## Ženske in lažnjivost

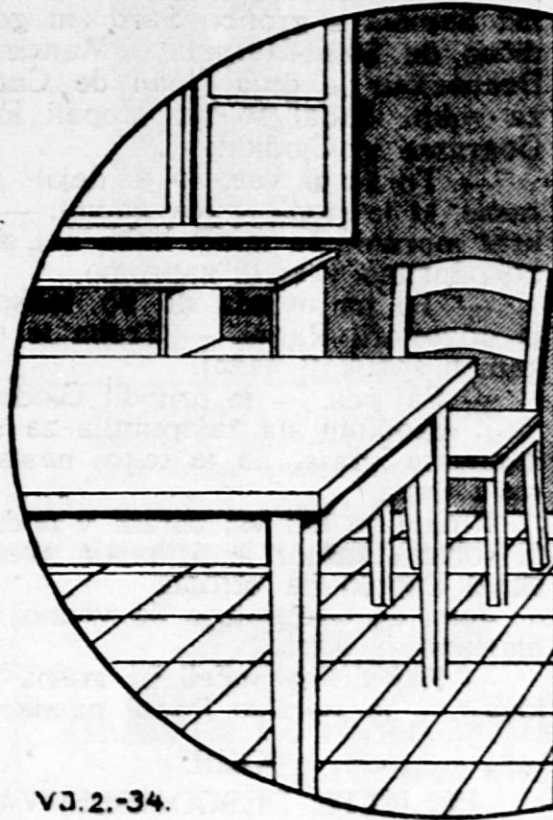
O nagnjenju žensk k lažnjivosti do- prinaša zanimive dokaze neki franco- ski carinski uradnik in sicer iz last- ne izkušnje, iz opazovanj v carinski službi. Pri carinskih pregledih baje moški, razen poklicnih tlilopapcev, ni- koli tako ne lažejo, kakor ženske, ki lažejo tudi, če laž ni potrebna. Ženska poskuša vedno svojo laž na ta ali oni način olepšati in če more carinskega uradnika preslepiti ali mu kaj zatajiti, je zelo vesela. Žensk, ki tlilopapijo čez mejo carini podvrženo blago samo za- to, da lahko spleljejo na led carinske uradnike, je vedno več.

Nekoč so privedli pred francoskega carinskega uradnika mlado damo, ki je pri carinskem pregledu utajila ste- kleničico dragocene parfuma. In ko se ji ni posrečilo preslepiti carinika, je začela besneti. Obsojena je bila na 100 frankov denarne globe, pa je par- fum izlila, češ, da ji ne bo treba pla- čati niti carine, niti globe, ker nima s seboj ničesar, kar bi bilo podvrženo carini. Seveda se je pa zmotila. globo je morala plačati kljub temu, da je par- fum razlila.

## Če žena izpremeni nos

Kaj se zgodi, če se vrne žena domov z drugimi nosom? Ali sme žena iz- premeniti nos brez moževega dovolje- nja? Ali je nos privatna zadeva vsakega poindca? Nedvomno lahko trdimo, da ima mož, ki se oženi, o svoji ženi izvest- no prebavo, ki se pa izpremeni, če dobi ženo drugačen nos. Primer, o katerem govorimo, se nanaša k sreči na može iz filmskih, iglarskih krogov, kjer mora mož prav razumeti, kaj pomeni, če se da žena olepšati, čeprav potom kozmetično kirurške operacije. Gre za znano pev- ko Gito Alpar in Gustava Frölicha. Ki ju dobro poznamo tudi od nas.

## Vse tako lepo čisto — zares apetično!



VJ. 2.-34.

# VIM

ZA ČIŠČENJE BOLJŠIH IN NAVADNIH PREDMETOV

Gustav Frölich je čakal nekega dne na kolodvoru v Budimpešti svojo ženo. Ljudje so izstopili, Frölich pa ni- kakor ni mogel najti svoje žene. Konč- no so ga prijatelji opozorili na elegantno damo, stoječo tik pred njim. Izkazalo se je, da je to Gita Alpar, ki si je bila dala predelati nos in to tako izpremenilo njen obraz, da je niti mož ni spoznal. Zakonske zveze med filmskimi igralci in igralkami niso posebne trdne, mož je zaposlen v enem, žena v drugem kraju, skupaj živita bolj redko. Gustav Frö- lich je bil pa zadovoljen s svojo ženo, čeprav mu jo je zdravnik močno izpre- menil. Dejal je, da je lepša, kakor je bilar

—c Štiri nogometne tekme bodo v ne- deljo 12. t. m. v Celju. Ob 10. bo na sport- nem igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med oldbovskim moštvom Atleti- kov in člani celjske gasilske čete, ob 14.30 bo na Glaziji tekma med prvim in drugim mladinskim moštvom SK Celja, ob 15.30 tekma med rezervama SK Celja in SK Zal- ca, ob 17.15 pa se bo pričela glavna tekma med SK Železničarjem iz Maribora in SK Celjem, ki bo gotovo zelo zanimiva.

—c Nočno lekarniško službo ima do vsrtega petka 17. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

## Iz Kranja

— Obietnica ustanovitve kranjske god- be. Jutri bo proslavilo Kranjsko glasbeno društvo obietnico ustanovitve godbe. Pri prireditvi bo sodelovalo tudi več dragih godb. Spored proslave je: ob 11. prome- nadni koncert na mestnem trgu, ob 15. sprevid skizi mesto na letno sokolsko te- lovadišče, ob pol 16. koncert sodelujočih godb, ob 17. velika narodna veselica.

— Prireditve na Jezerskem bo gotovo zelo lepa. Prijavljenih je že nad 40 ude- ležencev v narodnih nošah. Avtobus bo vo- zil na Jezersko ob 6.10, 8.30 in 10.50; povra- tek v Kranj pred odhodom turističnega vlaka. Planinsko veselico, ki jo priredi do- mače Turjsko-prometno društvo, bodo sme- mali za zvočni film.

## Radioprogram

**RADIO**  
Nedelja, 12. avgusta.  
8.15: Poročila. 8.30: Gimnastika (Pusti- sek Ivko). 9.00: Versko predavanje (dr. Regal. Cebulj). 9.15: Prenos iz franc. cer- kve. 9.45: Plošče. 10.00: Trbovlje (L. Mr- zel). 10.30: Radijski orkester, vmes harmo- nika solo, g. Fonda. 12.00: Čas, plošče. 16.00: O konjereji (dr. Vebler Franc). 16.30: Slovenski vokalni kvintet, vmes plošče. 21.30: Dva harmonikarja krožita domače (Bregant & Vampelj). 20.00: Vokalni kon- cert g. Franzla. 20.30: Radijski orkester. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

**Ponedeljek, 13. avgusta.**  
12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 19.00: Prekmurje (Vilko Novak). 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Majga- na). 20.00: Samospevi gđ. Vedralove, vmes citraški trio »Vesna«. 21.00: Radijski orke- ster. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

**Torek, 14. avgusta.**  
12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 19.00: Otroški kotiček (Cirila Medvedova). 19.30: V kraljestvu Blegaša (Rudolf Dostal). 20.00: Radijski orkester, vmes čelo in klarinet solo. 21.30: Harmoni- ka solo, g. Stanko. 22.10: Čas, poročila. 22.30: Angleške plošče. 8.15: Poročila. 8.30: Gimnastika (Pustisek Ivko). 9.00: Orgelski koncert g. Sterbenc. 9.30: Versko predava- nje. — 10.00: Prenos iz stolnice. 11.00: Ra- dijski orkester. 12.00: Čas, plošče. 16.00: Prenos iz zdravilišča Rg. Slatina. 20.00: Slovenske narodne z orkestrom, pojo ga. Ramškova, gđ. Mišičeva, gg. Gostič in Janko. 21.00: Lužiško-srbske nar. pesmi, po- je moški kvartet. 21.30: Radijski orkester. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

**Četrtek, 16. avgusta.**  
12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 19.00: Zabavni feljtoni (Niko Pir- nat). 19.30: Plošče po željah. 20.00: Prenos iz Beograda. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba. 12.15: Plošče.

**Petek, 17. avgusta.**  
12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 19.00: Postanek in razvoj toplinskih neviht (M. Čadež). 19.30: Onstran Gorjan- cev (Vladimir Regaly). 20.00: Plošče. 20.15: Prenos iz Zagreba. 21.45: Plošče. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

**Sobota, 18. avgusta.**  
12.15: Plošče. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, plošče. 19.00: Primorska ura (g. Venturini). 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug). 20.00: Radijski orkester: operna glasba, vmes poje g. Drmota arje iz slovenskih oper. 21.30: Plošče. 22.00: Čas, poročila, mandolinistični kvartet.

## Glavna stvar.

Prijatelj zaročencu: »Ali sta že pri- pravila vse potrebno za ženitovanjsko potovanje?«  
»Seveda, moja nevesta je preštela že vse predore skozi katere se bova »stila«.

## Viljemov vnuk



Prince Louis Susan, uslužben v avtomobil- ski tovarni v Detroitu, se je po obisku do- movine vrnil v Ameriko. Na sliki ga vidi- mo, kako sedi na kovčegu v pričakovanju revizije v newyorškem pristanišču.

## Zločince je „predelaval“

Čičaški policiji se je posrečilo najti kirurga, ki je bil izpremenil obraz Johna Dillingerja tako, da so se čuli celo glasovi, da so policisti ustrelili nekoga drugega. Ta kirurg je bil Ja- mes Probasco, znan Chicagu kot spe- cialist za kozmetično kirurgijo. Ko so prišli policisti k njemu na dom in ga začeli zasliševati, je stopil k oknu in skočil iz 15. nadstropja na tla, kjer je obležal z zlomljenimi udi in smrtni- mi poškodbami. Preiskava v njegovem kabinetu je pokazala, da je res ope- riral bandita Dillingerja. Samomor je pa zakrivil, da policija ne more do- znati, kdo se še ukvarja s tem po- slom. Izkazalo se je namreč, da s po- močjo kirurgov ni izpremenil svoje zunanosti samo ustreljeni Dillinger, temveč še več drugih zločincev. Po- licija domneva, da je v Chicagu več takih kirurgov, ki znajo tako imenito izpremeniti zločinčeve obličje, da ga nihče ne spozna.

Policijski ravnatelj je izjavil, da bi zvedela policija za imena mnogih ope- riranih banditov, če bi si Probasco ne bil končal življenja. Policija ve med drugim, da sta se podvrgla taki ope- raciji tudi zloglasna bandita Nelson in Hamilton. Nelson, ki je bil še nedavno zelo lep fant, je podoben zdaj krvo- ločnemu tigru. Policija je našla v me- stu tudi posebno posredovalnico, ki je priporočala bandite zdravnikom tako, da jim niso bila znana imena njihovih klientov. Policija je objavila ime rde- če obličene žene, ki je Dillingerja iz- dala. To je bivša žena policijskega detektiva Margareta Carvovičeva. S tem jo je pa izročila na milost in ne- milost zločincem, ki se ji bodo seve- la kruto osvetili.

## Gledališča pohabljenec

V New Yorku, Chicagu, Saint-Luisu in drugih večjih ameriških mestih imajo posebna gledališča pohabljenec, ki na- pravijo na gledalce globok vtis. Igralci v teh gledališčih so enoroki, slepi, hro- mi itd., vendar pa igrajo svoje vloge ta- ko, da gledalcev ne odbijajo, temveč na- sprotno, nudijo jim celo estetski užitek. Drame s pohabljenimi igralci so bodisi nalašč za nje napisane ali pa igrajo kla- sične igre, prirojene nalašč za njihovo gledališče. V njih se ne pritožujejo, da morajo prenašati tako kruto usodo. Za- dovoljni so, da lahko uživajo v umetno- sti in nastopajo pred občinstvom.

Zanimivo je, da ne posejajo takih gledaliških predstav samo pohabljeni, temveč tudi zdravi ljudje. Občinstvo je našlo tudi med pohabljenimi igralci svoje ljubljence in nedavno so Newyorčani zelo obžalovali, da je zapustila gledališče po- habljenec znana igralka Coryelova, pri- ljubljena tako, kakor malokatera igralka, čeprav je bila gluha. Poročila se je z bogatim tovarnarjem in dala je gleda- lišču slovo.

V Ameriki imajo različna gledališča, v enih je pohabljena umetnost, v drugih pa igralci.

## Samomori na Madžarskem

Na Madžarskem se samomori vedno bolj množe. V tork je bilo samo v De- brečinu šest samomorov in nekateri pri- čajo o strašnem položaju brezposelnih, ki zamaš iščejo zaslužka. Obenem pa samomori tudi kažejo, kako malo se oblasti zmenijo za lačne siromake.

Med samomorilci v Debrečinu in oko- lici je bila tudi žena pisarja ondotnega davčnega urada Evgena Herczeza, ki je bil odpuščen iz službe in je pred meseci baje umrl od lakote. Njegovi ženi so ob- ljubili 3000 pengő odpravnine, toda kljub vsemu maledovanju ni mogla do- biti niti 100 pengő na račun in tako je končno obupala nad življenjem. Drugi samomorilec je bil 80-letni Josef Sari, ki več dni ni ničesar zavžil, končno je pa dobil tako silne želodčne krče, da mu je postalo življenje neznošno. Tretji sa- momorilec, 36-letni trgovec Johan To- masovski, se je obesil zato, ker ni mogel preživljati svoje družine, pa tudi ne gle- dati, kako trpi lakoto.

## V enem dnevu dvakrat poročena

V angleškem mestecu Duchand so imeli oni dan čuden primer svatbe, ko ženini ni vedel, ali je poročen ali ne, tašča ni vedela, ali lahko še objame ženina kot zeta, tast je pa hotel izbrati to priliki pri izplačilu dote. Zaročena sta prišla v cerkev, vse je bilo v redu, stopila sta pred oltar in duhovnik ju je vprašal, ali sta bila na oklicih, odnosno ali je na cerkvenih vratih objavljeno, da se poro- čita, kakor je predpisano v Angliji. Že- nin je vedel, da je vse urejeno in odgo- voril je, da so tudi oklici v redu. Pri- čeli so se poročni obredi, mlada poro- čenka sta odšla v zakristijo k podpisu,

